

Torsdagens rödgröna budget - Liten räkneövning med försvarspolitisk innebörd

Försvarsbudgetens utveckling som den publicerades under torsdagen (23 oktober)

År 2014: budget 44,7 mdr, (utfallsprognos 43,2 mdr)

År 2015: tidigare budget 44,6 mdr, nu förstärkt med 0,68 mdr

År 2016: tidigare budget 43,4 mdr, förstärkn 0,8 mdr

År 2017: tidigare budget 44,5 mdr, förstärkn 1,24 mdr

År 2018: tidigare budget 45,9 mdr, förstärkn 1,44 mdr

I flera sammanhang förs fram tanken att försvarsanslaget skall öka så att försvarsanslagets andel av BNP ökar. Hur ställer sig de ökning som redovisas i den rödgröna budgeten mot detta önskemål?

Här kommer några utförliga beräkningar. För år 2015 blir försvarsanslaget $44,6+0,68=45,28$ mdr. Det innebär en ökning relativt 44,7 som beräknas till $45,28/44,7=1,013$ eller 1,3 %. Samtidigt förväntas BNP öka med 3 %. Vidare motsvarar försvarsbudgeten för 2014 ungefär 1,15 % av BNP. Försvarsutgifternas andel av BNP i procent blir då $(1,013/1,03)*1,15=(0,9835)*1,15=1,131$. Dvs en *minskning* och inte den ökning som internationellt efterfrågas!

Motsvarande beräkningar för år 2018 blir enligt följande. Försvarsanslaget blir $45,9+1,44=47,34$ mdr. Relativa ökningen från 2014 blir då $47,34/44,7=1,059$ eller 5,9 %. Om ökningstakten i BNP fortsätter med 3 % årligen blir dess ökning t o m 2018 lika med 1,03 upphöjt till 4 dvs 1,1255 eller drygt 12 %. Försvarsutgifternas andel av BNP blir då $(1,059/1,1255)*1,15=1,0821$ % att jämföra med dagens 1,15. Nu är det mindre troligt att BNP ökar i denna takt i tre år i rad men likväl är det troligt att försvarsutgifternas andel av BNP kommer att minska till nära 1,0 % år 2018.

I omvärlden kommer många att konstatera att Sverige fortsätter att *minska* försvarssatsningarna uttryckt i andel av BNP trots allt tal om omvärldsförsämringar och troliga ubåtskränkningar.

I grannländerna förväntas motsvarande andel ligga över det svenska värdet, eller kring 1,3 % (Danmark och Norge), 1,2 % (Finland och Tyskland) och något under 2,0 % (Polen). Samtliga dessa skattningar är dock några år gamla.

Till bilden hör också att budgeten för samhällets krisberedskap är 300-400 miljoner lägre för 2015-2018 än för 2014. Något som också är betänkligt. Här behövs också förstärkningar, åtminstone som jag tolkar budskapet vid KKrVA höstsymposium den 23 oktober.

Helge Löfstedt, tidigare försvarsanalytiker FOI